

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 268/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojмира Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tibor Timár, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry v období 20. decembra 2017 do 6. decembra 2018 v trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 a postupom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v trestnej veci vedenej pod sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v období od 20. decembra 2017 do 6. decembra 2018 postupom vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „vyšetrovateľ Policajného zboru“) v trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“), ako aj postupom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „dozorujúci prokurátor“) v trestnej veci vedenej pod sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ okrem iného uviedol: *«V trestnej veci obvineného ██████████, ██████████, trvalé bytom ██████████, štátne občianstvo: Slovenská republika (ďalej v texte tohto podania aj ako „sťažovateľ“ alebo „obvinený“ v príslušnom gramatickom tvare) bolo dňa 19.12.2014 Uznesením podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenia za skutok uvedený v enunciiate predmetného uznesenia, ktorý skutok je orgánom činným v trestnom konaní právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin Porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona.*

V zmysle ust. § 209 ods. 2 Trestného poriadku vyšetovanie obzvlášť závažných zločinov je potrebné skončiť do 6 mesiacov od vznesenia obvinenia. V danej trestnej veci je vedené vyšetovanie od vznesenia obvinenia od 19.12.2014, čo predstavuje 48 mesiacov (4 roky). Lehota uvedená v ustanovení § 209 ods. 2 Trestného poriadku bola neprimerane prekročená. Sťažovateľ však touto ústavnou sťažnosťou chce poukázať najmä na to, že vedenie vyšetovania a vykonávania dôkazov za ostatné obdobie nie je možné považovať za plynulé a bez prieťahov. Sťažovateľ primárne poukazuje na skutočnosť, že od 20.12.2017 do 06.12.2018 neboli vykonané žiadne úkony na vykonanie dôkazov, pričom za toto obdobie nebol obvinený ako ani obhajca upovedomený o žiadnom úkone na vykonanie dôkazu.

Sťažovateľ uvádza, že okrem uvedených úkonov na vykonanie dôkazov za účasti obhajcov neboli za predmetné obdobie 12 mesiacov vykonané úkony na vykonanie dôkazov.

Procesná situácia, že mandant je obvinený a v danej trestnej veci sa nevykonávajú priebežne úkony najmä dokazovania a prípravné konanie nie je ukončené, je neprimerané a nedôvodné a porušuje práva mandanta na konanie bez prieťahov.»

3. Sťažovateľ ďalej uviedol: *«Z dôvodu odstránenia stavu nečinnosti orgánu činného v trestnom konaní (vyšetrovateľa NAKA) za predmetné rozhodné obdobie, sťažovateľ adresoval žiadosť o odstránenie prieťahov v prípravnom konaní porušovateľovi dňa 22.05.2018, ktorá bola porušovateľovi 2 doručená dňa 25.05.2018. Porušovateľ na predmetnú žiadosť zaujal stanovisko podaním zo dňa 31.05.2018, v ktorej okrem iného uviedol, že „vytkol vyšetrovateľovi, že ani zmena vyšetrovateľa nemôže spôsobiť nečinnosť vo vyšetrovaní po dobu niekoľko mesiacov, a preto striktne uložil prijať také opatrenia, aby vyšetrovateľ začal vo veci aktívne vykonávať vyšetrovanie a vykonávať riadne dôkazy a iné“. Prokurátor teda vzhladol nečinnosť vyšetrovateľa, pričom je potrebné uviesť, že ani prijaté opatrenia nevedli k náprave a od 31.05.2018 sa stav nečinnosti ešte viac prehĺbil, keďže neboli vykonané žiadne úkony dokazovania.*

Sťažovateľ má za to, že nevykonanie úkonov za obdobie jedného roka je bezpochyby konanie s prieťahmi a vykazuje nečinnosť v dokazovaní v danej trestnej veci v prípravnom konaní.»

4. Sťažovateľ taktiež uviedol: *„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v trestnom konaní prípravnom, na rozdiel od trestného konania súdneho, je podľa názoru Ústavného súdu SR vyjadrenom v jednotlivých nálezoch, odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba stíhaná na základe uznesenia o vznesení obvinenia voči nej. Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby, alebo v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní navrhne iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania.*

K odstráneniu právnej neistoty v trestnom konaní prípravnom preto dochádza až takým rozhodnutím, ktorým sa toto konanie končí bez toho, aby pokračovalo v trestnom konaní súdnom, alebo sa vydá rozhodnutie, na základe ktorého trestné konanie prípravné právoplatne končí bez podania návrhu na obžalobu trestne stíhanej osoby.“

5. Sťažovateľ napokon poukázal na to, že „...v obdobnej veci už bola realizovaná v minulosti ústavná sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 07.08.2018, sp. zn. III. ÚS 300/2018, v ktorom uznesení Ústavný súd SR konštatoval, že v petite špecifikovanom období od 01.01.2017 do 20.12.2017 boli vykonané určité úkony na vykonanie dôkazov, a preto nezistil porušenie sťažovateľových práv v danom období“.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa č. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom vyšetrovateľa Ministerstva vnútra SR, Prezídium policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, v období od 20.12.2017 do 06.12.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 a pod sp. zn. VII/1 GV 74/14/1000 porušené bolo.

2. Ministerstvu vnútra SR, Prezídium policajného zboru, Národná kriminálna agentúra a Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp.zn. ČVS:PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 a sp.zn. VII/1 GV 74/14/1000 prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 3000,00 Eur (slovom: tri tisíc eur), ktoré je Ministerstvo vnútra SR, Prezídium policajného zboru, Národná kriminálna agentúra a Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky p o v i n n ý spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 386,82 € (z toho 61,40 Eur DPH), ktorú sú Ministerstvo vnútra SR, Prezídium policajného zboru, Národná kriminálna agentúra a Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky povinný spoločne a nerozdielne zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľa Advokátskej kancelárie TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom Štúrova 42, 927 01 Šaľa, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

14. Ústavný súd poukazuje na to, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu ústavnej sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Z petitu ústavnej sťažnosti teda vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv v prípravnom konaní predmetnej trestnej veci, a to v presne vymedzenom úseku od 20. decembra 2017 do 6. decembra 2018. Tým sú nespochybniteľne vymedzené hranice úseku prípravného konania, ktoré ústavný súd preskúmal z pohľadu práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta.

15. Z obsahu sťažnosti, jej príloh a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že vyšetrovateľ Policajného zboru v období vymedzenom ústavnou sťažnosťou (20. december 2017 až 6. december 2018) vykonával viaceré procesné a administratívne úkony, napríklad naštudoval, zdokumentoval a napokon vrátil takmer 500 zväzkov zaistených písomností a oboznámil sa aj s obsahom dvoch znaleckých posudkov, ktoré boli doručené v priebehu roka 2018. Ústavný súd poukazuje aj na to, že v priebehu roka 2018 došlo k zmene vyšetrovateľa, čo evidentne objektívne vyvolalo potrebu naštudovania rozsiahleho vyšetrovacieho spisu. Ústavný súd taktiež poznamenáva, že vyšetrovateľ Policajného zboru dozorujúcemu prokurátorovi zasiela všetky prijaté procesné rozhodnutia a informuje ho o stave napadnutého konania.

16. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti v súvislosti s tým, že sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, v konaní pred ústavným súdom v petite ústavnej sťažnosti namieta iba úzko vymedzený časový úsek prípravného konania v napadnutej trestnej veci, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Ústavný súd zdôrazňuje, že ak by napriek uvedenému v ďalšom priebehu predmetnej trestnej veci dochádzalo k zbytočným priet'ahom, je možné na ústavnom súde pri splnení všetkých zákonných náležitostí uplatniť novú sťažnosť.

18. Vzhľadom na to, že ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa, ktoré v nej uplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2019